

คู่มือผู้ถือหุ้นเพื่อเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี ตอนที่ 1 ท่านสามารถทำอะไรได้บ้างก่อนการประชุม

ช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน ท่านผู้ถือหุ้นจะได้ใช้สิทธิใช้เสียงในฐานะเจ้าของบริษัทกันแล้ว ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจึงขอเสนอบทความนี้เพื่อเป็นคู่มือสำหรับท่านในการใช้สิทธิเข้าประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีที่จะเกิดขึ้นเพียงปีละ 1 ครั้ง ท่านจะได้ติดตามผลการดำเนินงานและทุกเรื่องสำคัญๆ ของบริษัท รวมถึงซักถามประเด็นต่างๆ จากตัวแทนของท่านซึ่งก็คือคณะกรรมการบริษัทนั่นเอง ที่สำคัญ ท่านมีโอกาสที่จะพบปะ พูดคุย และหารือระหว่างกลุ่มผู้ถือหุ้นด้วยกันอีกด้วย

ในตอนแรกนี้ จะขอเล่าว่าก่อนการจัดประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี บริษัทจดทะเบียนจะเปิดโอกาสให้ท่านได้ใช้สิทธิได้ 3 ประการ คือ 1) เสนอวาระการประชุมที่สำคัญเพิ่มเติมจากวาระการประชุมโดยปกติ 2) เสนอชื่อบุคคลที่ท่านเห็นว่ามีความเหมาะสมเพื่อไปแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ และ 3) ส่งคำถามเกี่ยวกับการประชุมไปที่บริษัท

ที่จริงแล้ว พระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด เปิดโอกาสให้ท่านสามารถเสนอวาระการประชุมที่ไม่ได้กำหนดไว้ในหนังสือเชิญประชุมได้ในที่ประชุมผู้ถือหุ้น แต่มีเงื่อนไขว่า ผู้ถือหุ้นต้องรวมตัวกันให้ได้จำนวนหุ้นไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด

แม้ว่าท่านจะมีหุ้นจำนวนดังกล่าวและเสนอวาระ เรื่องที่ท่านเสนอก็อาจจะไม่ได้รับการพิจารณาในการประชุมครั้งนั้นทันทีก็ได้ ถ้าที่ประชุมมีข้อมูลประกอบการพิจารณาไม่เพียงพอ ก็จะมีการเลื่อนไปพิจารณาในการประชุมครั้งถัดไป หากเป็นเรื่องสำคัญ ก็ต้องจัดประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่ายเพิ่ม

การเปิดโอกาสให้ท่านได้เสนอวาระล่วงหน้าจึงเป็นประโยชน์ทั้งต่อท่านและต่อบริษัท ประการแรก คือ ท่านจะมีความคล่องตัวในการดำเนินการ ท่านและผู้ถือหุ้นรายอื่นที่ถือหุ้นตามที่บริษัทกำหนด (ซึ่งจะเป็นจำนวนหรือสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยที่มีลักษณะเป็นการลงทุนระยะยาว) สามารถรวมตัวกันได้ตั้งแต่ช่วง 3 เดือนสุดท้ายก่อนวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีของบริษัทเพื่อดูว่าจะเสนอเรื่องอะไรหรือไม่ ประการต่อมา คณะกรรมการของบริษัทก็ใช้เวลาพิจารณาข้อมูลที่ท่านเสนอและให้ความเห็น ประการสุดท้าย หากคณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นสมควร ก็จะบรรจุเรื่องที่ท่านเสนอเป็นวาระการประชุมและเรื่องของท่านก็จะได้รับการพิจารณาในการประชุมครั้งนั้นทันที

การเสนอวาระการประชุมนั้น ท่านต้องศึกษาและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ขั้นตอน หรือกระบวนการที่บริษัทแจ้งให้ทราบด้วย บริษัทอาจกำหนดเรื่องที่จะปฏิเสธไม่บรรจุเป็นวาระการประชุมไว้ เช่น เรื่องที่ข้อมูลของท่านไม่ได้แสดงให้เห็นถึงเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับความไม่ปกติในการดำเนินงาน เรื่องที่อยู่นอกเหนืออำนาจที่บริษัทจะดำเนินการได้ เป็นต้น หากเรื่องใดไม่ได้รับการบรรจุเป็นวาระการประชุม บริษัทจะแจ้งให้ท่านทราบพร้อมเหตุผลผ่านช่องทางที่เหมาะสม เช่น **Website** ของบริษัท หรือแจ้งกับท่านโดยตรง

ในกรณีที่ท่านเสนอชื่อบุคคลที่ท่านเห็นว่ามีความเหมาะสมเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการ อย่าลืมให้ข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติ เช่น ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์กับบริษัท และการให้ความยินยอมของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อด้วย เพื่อประโยชน์ต่อการพิจารณาของคณะกรรมการบริษัทว่าผู้ที่ท่านเสนอนั้นเหมาะที่จะเป็นกรรมการหรือไม่

ปี 2550 เป็นปีแรกที่บริษัทจดทะเบียนเริ่มเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเสนอวาระและชื่อบุคคลที่มีความเหมาะสมเป็นกรรมการล่วงหน้าก่อนการประชุม บริษัทที่ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวจึงอาจจะมีไม่มากนัก ตลาดหลักทรัพย์จะรวบรวมข้อมูลมาเล่าให้ท่านฟังในโอกาสต่อไป สำหรับตอนหน้า จะมาเล่าวิธีการเตรียมตัวเมื่อท่านได้รับหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้น

หากท่านมีข้อเสนอแนะหรือข้อซักถาม โปรดติดต่อ ศูนย์พัฒนาการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย cgcenter@set.or.th

คู่มือผู้ถือหุ้นเพื่อเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี ตอนที่ 2 ท่านควรเตรียมตัวอย่างไรเมื่อได้รับหนังสือเชิญประชุม

บทความตอนที่แล้วได้ทิ้งท้ายไว้ว่าจะมาเล่าเรื่องที่ท่านควรเตรียมตัวเมื่อได้รับหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นเอกสารเรียกประชุมที่บริษัทส่งให้ผู้ถือหุ้น จะบอกวัน เวลา สถานที่ ระเบียบการประชุม วาระการประชุมและ ข้อมูลประกอบ รายงานประจำปีของบริษัทก็จะแนบมาด้วยเช่นกัน โดยทั่วไป ตามกฎหมาย บริษัทจะต้องส่งหนังสือเชิญประชุมให้ท่านก่อนการประชุมอย่างน้อย 7 วัน แต่มีบริษัทจำนวนมากพยายามปรับปรุงระยะเวลาการจัดส่งหนังสือเชิญประชุมให้เร็วขึ้นกว่านั้น โดยมีจำนวนมากที่ส่งได้มากกว่า 14 วันก่อนวันประชุมสามัญผู้ถือหุ้น

ธนาคารโลกได้ให้ข้อเสนอแนะจากการประเมินประเทศไทยเมื่อปี 2548 ว่าจำนวนวันส่งหนังสือเชิญประชุมให้ผู้ถือหุ้นล่วงหน้าไม่ควรน้อยกว่า 30 วัน ซึ่งในทางปฏิบัตินั้นอาจมีข้อขัดขัดในเรื่องกฎหมาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยจึงมีข้อเสนอให้บริษัทเผยแพร่ข้อมูลทั้งหมดไว้ที่ **Website** ของบริษัทก่อนการประชุมให้ท่านที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งหากเผยแพร่ได้นานถึง 30 วัน ก็ถือว่าทำได้ตามมาตรฐานสากล ท่านจึงควรติดตามจาก **Website** ของตลาดหลักทรัพย์ และ **Website** ของบริษัท

สิ่งที่ท่านควรเตรียมตัวเมื่อได้รับหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นหรือเมื่อทราบวัน เวลา และสถานที่ประชุม คือ จัดตารางเวลาของท่าน เพื่อเข้าร่วมประชุมในวันและเวลาที่กำหนด ท่านที่ถือหุ้นหลายบริษัทและคิดว่าไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ด้วยตนเองทุกครั้งแน่ๆ หรือท่านที่ติดภารกิจในวันนั้น ก็ควรพิจารณาว่าจะมอบฉันทะให้ใครเป็นผู้แทนไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงแทนท่าน

ผู้รับมอบฉันทะจะเป็นใครก็ได้ตามที่ท่านเห็นเหมาะสม ซึ่งในปี 2550 กระทรวงพาณิชย์ได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบหนังสือมอบฉันทะใหม่ โดยเปิดโอกาสให้ท่านเลือกมอบอำนาจให้ผู้รับมอบฉันทะได้ถึง 3 คน เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในกรณีที่ผู้รับมอบฉันทะคนใดคนหนึ่งไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ อย่างไรก็ตาม ผู้ลงคะแนนในวันประชุมจะมีได้เพียงคนเดียวเท่านั้น หากผู้รับมอบฉันทะของท่านมาประชุมครบทั้ง 3 คน ก็ต้องตกลงกันว่าผู้ใดจะเป็นผู้แทนที่เข้าร่วมประชุม ประเด็นสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ท่านจะแบ่งแยกจำนวนหุ้นให้ผู้รับมอบฉันทะหลายคนไม่ได้

ถ้าท่านไม่รู้ว่ามอบฉันทะให้ใคร ท่านอาจมอบฉันทะให้กรรมการอิสระของบริษัทก็ได้ เพราะถือว่าการกรรมการอิสระเป็นบุคคลที่มีความเป็นกลางในการตัดสินใจแทนท่านได้ ท่านสามารถพิจารณาข้อมูลของกรรมการอิสระ เช่น ประวัติกรรมการ ผลการปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมได้เสียในวาระที่เกี่ยวข้อง จากรายงานประจำปีของบริษัทส่งมาให้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ

ท่านควรเลือกใช้แบบมอบฉันทะที่ท่านสามารถกำหนดทิศทางการลงคะแนนเสียงของท่านได้ตามที่ต้องการว่า เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรืองดออกเสียง ในแต่ละวาระอย่างละเอียด ชัดเจน ดายตัว ซึ่งก็คือ แบบ ข แต่ท่านต้องออกเสียงทั้งหมดตามจำนวนหุ้นที่ท่านมีในทิศทางใดทิศทางหนึ่งเท่านั้น ไม่สามารถแบ่งหุ้นไปลงคะแนนในความเห็นที่ต่างกันได้ และอย่าลืมติดอากรแสตมป์มูลค่า 20 บาทด้วย เพื่อให้หนังสือมอบฉันทะมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย

ตอนหน้า โปรดติดตามเรื่องวิธีการอ่านหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นซึ่งคิดว่าน่าสนใจสำหรับผู้ถือหุ้นแน่นอน

หากท่านมีข้อเสนอแนะหรือข้อซักถาม โปรดติดต่อ ศูนย์พัฒนาการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ cgcenter@set.or.th

คู่มือผู้ถือหุ้นตอนที่ 3 อ่านหนังสือเชิญประชุมอย่างไร การรับรองงบการเงินและการแต่งตั้งกรรมการ

น่าสงสัยว่าทำไมผู้ถือหุ้นไม่ค่อยสนใจวาระการประชุมที่ไม่ใช่เรื่องการเงินปันผล อาจเป็นเพราะผู้ถือหุ้นเห็นว่าไม่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทางการเงิน หรือไม่แน่ใจว่าควรดูเรื่องอื่นๆ ที่อยู่ในหนังสือเชิญประชุมอย่างไร

ในการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีมีวาระที่ผู้ถือหุ้นควรทราบและศึกษาข้อมูลเพื่อตัดสินใจลงคะแนนเสียงอยู่ 5 เรื่องใหญ่ๆ คือ การรับรองงบการเงิน การแต่งตั้งกรรมการ การจ่ายค่าตอบแทนกรรมการ การแต่งตั้งผู้สอบบัญชี และการจ่ายเงินปันผล สำหรับผู้ถือหุ้นที่มีเวลาไม่มากนัก จะอ่านความเห็นของคณะกรรมการในแต่ละวาระเพื่อตัดสินใจเลยก็ได้ แต่ความเห็นของคณะกรรมการต้องบอกว่าท่านควรตัดสินใจอย่างไร เพราะอะไร ไม่ใช่บอกแค่ว่าเห็นควรอนุมัติ อย่างไรก็ตาม หากท่านมีเวลา ขอให้ลองอ่านข้อมูลสำคัญในแต่ละวาระก่อนที่จะตัดสินใจ

ขอเริ่มที่วาระแรกกันเลย ก็คือ **การรับรองงบการเงิน** อย่าดูเฉพาะตัวเลขในงบการเงิน ผู้ถือหุ้นควรอ่านรายงานความเห็นของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในหน้าก่อนถึงงบการเงิน และควรพลิกดูหมายเหตุประกอบงบการเงินที่อยู่หลังงบการเงินด้วย เพราะจะมีข้อมูลที่ผู้สอบบัญชีจะส่งสัญญาณหากพบสิ่งผิดปกติเกี่ยวกับงบการเงิน

สำหรับวาระต่อมาคือ **การแต่งตั้งกรรมการ** เพราะกรรมการเป็นตัวแทนของผู้ถือหุ้นในการดูแลบริษัท จึงต้องเลือกผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะทำหน้าที่เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท อาจเลือกกรรมการเดิมกลับเข้าดำรงตำแหน่งก็ได้ หรือแต่งตั้งกรรมการใหม่ก็ได้

ประเด็นที่สำคัญ คือ ข้อมูลที่บริษัทให้ในหนังสือเชิญประชุมต้องเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจในเรื่องต่อไปนี้

1. บอกว่าหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการของบริษัทเป็นอย่างไร หลายบริษัทมีคณะกรรมการสรรหาที่มีกรรมการอิสระเป็นประธานและสมาชิกส่วนใหญ่ก็เป็นกรรมการอิสระ ทำหน้าที่สรรหาและกลั่นกรองผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ก่อนเสนอคณะกรรมการให้นำรายชื่อมาเสนอผู้ถือหุ้น

2. หากประเภทของกรรมการที่เสนอแต่งตั้งเป็นกรรมการอิสระ ก็ควรมีข้อมูลว่าความเป็นอิสระของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อนั้นเป็นไปตามนิยามคุณสมบัติกรรมการอิสระของสำนักงาน ก.ล.ต. ตลาดหลักทรัพย์ฯ และบริษัทหรือไม่ โดยนิยามคุณสมบัติที่แต่ละบริษัทกำหนด บริษัทจะเปิดเผยให้ทราบในหนังสือเชิญประชุมหรือในรายงานประจำปีที่ส่งมากับหนังสือเชิญประชุม

3. กรรมการไปดำรงตำแหน่งกรรมการในบริษัทอื่นหรือไม่ หากเป็นกรรมการบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ มากกว่า 5 บริษัท อาจเป็นข้อสังเกตว่าจะมีเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ให้บริษัทอย่างมีประสิทธิภาพได้หรือไม่

4. กรรมการมีความเกี่ยวข้องหรือดำรงตำแหน่งในธุรกิจที่เป็นคู่แข่งกับบริษัทหรือไม่ เพราะกฎหมายห้ามไว้ นอกจากจะได้แจ้งให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นทราบก่อนที่จะมีมติแต่งตั้ง และแม้ว่าจะแจ้งให้ทราบ ผู้ถือหุ้นก็ต้องพิจารณาให้รอบคอบ เพราะกรณีที่กรรมการดำรงตำแหน่งในกิจการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับบริษัท โดยที่บริษัทดังกล่าวไม่ใช่บริษัทย่อยด้วย อาจทำให้กรรมการตัดสินใจโดยไม่ได้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของบริษัท

ในกรณีที่บริษัทเสนอแต่งตั้งกรรมการเดิมกลับเข้าดำรงตำแหน่ง ผู้ถือหุ้นควรพิจารณาผลการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการที่ผ่านมาด้วย ซึ่งอาจพิจารณาได้จาก จำนวนครั้งและสัดส่วนการเข้าประชุมคณะกรรมการ รวมทั้งผลงานสำคัญในรอบปีที่ผ่านมา ซึ่งหากบริษัทไม่ได้ให้ข้อมูลไว้ในหนังสือเชิญประชุม ก็สามารถดูข้อมูลดังกล่าวได้จากรายงานประจำปี

ผู้ถือหุ้นมีสิทธิที่จะลงคะแนนเสียงแต่งตั้งคนที่เห็นว่าเหมาะสม และมีสิทธิไม่ลงคะแนนให้คนที่เห็นว่าไม่เหมาะสม ดังนั้น ผู้ถือหุ้นควรลงคะแนนเลือกกรรมการเป็นรายคน

หากท่านมีข้อเสนอแนะหรือข้อซักถาม โปรดติดต่อ ศูนย์พัฒนาการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ cgcenter@set.or.th

คู่มือผู้ถือหุ้นตอนที่ 4

อ่านหนังสือเชิญประชุมอย่างไร : การจ่ายค่าตอบแทนกรรมการ

ตอนที่แล้ว ผู้ถือหุ้นได้ทราบว่าเรื่องวาระการรับรองงบการเงินและการแต่งตั้งกรรมการควบคุมประเด็นอะไรบ้าง คราวนี้ จะขอเสนอเรื่อง **การจ่ายค่าตอบแทนกรรมการ** ที่ผู้ถือหุ้นต้องให้ความสนใจอย่างมากเช่นเดียวกัน ในฐานะเจ้าของบริษัท

คณะกรรมการไม่สามารถอนุมัติการจ่ายค่าตอบแทนให้ตนเองได้ ต้องมาขอที่ประชุมผู้ถือหุ้นเสมอ ประเด็นสำคัญสำหรับการศึกษาข้อมูลในวาระการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการ คือ ความโปร่งใสของกระบวนการพิจารณาค่าตอบแทนและความเหมาะสมของจำนวนเงิน

บริษัทจดทะเบียนเป็นจำนวนมากมีกระบวนการสร้างความโปร่งใสในเรื่องการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการ ด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนที่มีบุคคลซึ่งมีความเป็นกลางและมีความเป็นอิสระ คือ มีกรรมการอิสระเป็นประธานและเป็นสมาชิกส่วนใหญ่ ทำหน้าที่กลั่นกรองและพิจารณารูปแบบ หลักเกณฑ์ และความเหมาะสมของค่าตอบแทน ก่อนที่จะนำเสนอคณะกรรมการพิจารณา เพื่อเสนอผู้ถือหุ้นอนุมัติ เพราะฉะนั้นความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทนจึงเป็นสิ่งที่ไม่ควรละเลย ส่วนบริษัทที่ไม่มีคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน ผู้ถือหุ้นก็ควรดูข้อมูลต่อไปในหนังสือเชิญประชุม

1) **นโยบายและหลักเกณฑ์การกำหนดค่าตอบแทน** มีการเปรียบเทียบกับบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกันกับบริษัทหรือไม่ มีการพิจารณาการขยายตัวทางธุรกิจหรือการเติบโตของผลกำไรของบริษัทประกอบการกำหนดค่าตอบแทนด้วยหรือไม่ บางบริษัทเสนอนโยบายว่า การให้โบนัสแก่คณะกรรมการคิดเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของเงินปันผลที่จ่ายให้ผู้ถือหุ้น และแจกแจงหลักเกณฑ์การจัดสรรโบนัสให้กรรมการแต่ละคนตามภาระหน้าที่

2) **รูปแบบหรือองค์ประกอบของค่าตอบแทนกรรมการ** ส่วนใหญ่เราจะเห็นข้อมูลค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน เช่น ค่าตอบแทนรายเดือน เบี้ยประชุม โบนัส บางแห่งจ่ายค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินในรูปแบบค่าตอบแทนรายเดือนควบคู่กับเบี้ยประชุม เพราะมองว่า กรรมการมีหน้าที่ความรับผิดชอบตลอดเวลา ไม่ใช่เพียงแค่มาเข้าประชุม คณะกรรมการ และหากผลการดำเนินงานดีก็มีโบนัสให้ด้วย แต่ผู้ถือหุ้นควรดูด้วยว่าบริษัทจ่ายค่าตอบแทนที่ไม่ใช่ตัวเงินและสิทธิประโยชน์อื่นๆ ให้แก่กรรมการหรือไม่ เช่น สิทธิในการซื้อหุ้นหรือหลักทรัพย์แปลงสภาพจากโครงการ ESOP (Employee Stock Option Plan) รถประจำตำแหน่ง สิทธิในการใช้สินค้าหรือบริการของบริษัทฟรี เป็นต้น

3) **จำนวนเงินค่าตอบแทนที่เหมาะสม** คือ สอดคล้องกับภาระหน้าที่ ผลการปฏิบัติงานของกรรมการ และผลการดำเนินงานของบริษัท กรรมการที่ได้รับมอบหมายภาระหน้าที่เพิ่มขึ้น เช่น แต่งตั้งให้เป็นกรรมการชุดย่อย ก็ควรจะได้รับค่าตอบแทนเพิ่มขึ้น บางบริษัทอาจจะแยกเรื่องค่าตอบแทนของคณะกรรมการชุดย่อยออกมาเพื่อให้ผู้ถือหุ้นพิจารณาข้อมูลได้ชัดเจนขึ้น หากสงสัยว่ากรรมการและคณะกรรมการชุดย่อยมีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบอะไรบ้าง ก็สามารถดูข้อมูลได้จากรายงานประจำปี ซึ่งจะมีข้อมูลการปฏิบัติหน้าที่ในปีที่ผ่านมาของกรรมการแต่ละคน ว่าเข้าประชุมคณะกรรมการและคณะกรรมการชุดย่อยมากน้อยเพียงไร

ผู้ถือหุ้นอาจเคยพบว่า มีบริษัทที่ขออนุมัติค่าตอบแทนกรรมการแล้วแจ้งว่า จะใช้อัตราที่ได้รับอนุมัตินั้นไปเรื่อยๆ จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงจึงจะมาขออนุญาตใหม่ ถ้าเป็นเช่นนั้น ท่านคงมีคำถามว่า แล้วที่เคยอนุมัติไปคือเท่าไร ซึ่งในหนังสือนัดประชุมควรมีข้อมูลนี้ด้วย

ในหนังสือเชิญประชุมยังมีอีก 2 วาระที่น่าสนใจ นั่นก็คือ วาระการแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและวาระการจ่ายเงินปันผล ผู้ถือหุ้นโปรดอย่าพลาด

หากท่านมีข้อเสนอแนะหรือข้อซักถาม โปรดติดต่อ ศูนย์พัฒนาการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ cgcenter@set.or.th

คู่มือผู้ถือหุ้นตอนที่ 5 อ่านหนังสือเชิญประชุมอย่างไร การแต่งตั้งผู้สอบบัญชี และการจ่ายเงินปันผล

กลับมาพบกันอีกครั้ง สำหรับตอนนี้จะเป็นบทสุดท้ายของวิธีการอ่านหนังสือเชิญประชุม ซึ่งเหลืออยู่ 2 วาระ หวังว่าท่านคงไม่พลาดตอนที่ผ่านมาแล้ว

วาระแรกที่เหลืออยู่ คือ เรื่อง**การแต่งตั้งผู้สอบบัญชี** ผู้สอบบัญชีมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นในการตรวจสอบให้ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทแสดงภาพที่แท้จริงตามมาตรฐานบัญชี และกฎหมายที่กำหนดให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและกำหนดจำนวนเงินค่าสอบบัญชีทุกปี

บริษัทมักจะเสนอชื่อผู้สอบบัญชีมากกว่า 1 คน เพื่อป้องกันกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยที่ต้องเปลี่ยนตัวผู้สอบบัญชีในระหว่างที่ยังไม่ได้จัดประชุมครั้งต่อไป แต่ก็อยู่ในสำนักงานสอบบัญชีเดียวกัน ยกเว้นว่าสำนักงานสอบบัญชีนั้น จะมีผู้สอบบัญชีเพียงคนเดียว

ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบต่อการทำหน้าที่ของผู้สอบบัญชีถือได้ว่าเป็นข้อมูลหนึ่งที่สำคัญที่จะช่วยท่านตัดสินใจลงคะแนนเสียงได้ ซึ่งหากบริษัทไม่ได้แจ้งความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบไว้ในหนังสือเชิญประชุม ผู้ถือหุ้นก็สามารถดูข้อมูลดังกล่าวได้จากรายงานคณะกรรมการตรวจสอบที่อยู่ในรายงานประจำปี

ผู้สอบบัญชีที่ผู้ถือหุ้นจะลงคะแนนอนุมัติแต่งตั้งควรเป็นผู้ที่มีความเป็นอิสระ ซึ่งดูได้จาก **ข้อแรก** ไม่มีความสัมพันธ์ใดๆ และไม่มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ถือหุ้นใหญ่ ฝ่ายจัดการ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว **ข้อที่สอง** คือไม่ได้ให้บริการอื่นๆ แก่บริษัทหรือบริษัทย่อยที่มีมูลค่าสูงกว่าค่าสอบบัญชี และ**ข้อสุดท้าย** ไม่ได้ทำหน้าที่ให้บริษัทเกิน 5 ปี จนเกิดความคุ้นเคยกับข้อมูลของบริษัทจนอาจทำให้มองข้ามประเด็นสำคัญในการตรวจสอบงบการเงินได้

การเปลี่ยนผู้สอบบัญชีด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงเป็นเรื่องปกติ แต่ถ้าบริษัทเปลี่ยนผู้สอบบัญชีโดยที่ยังไม่ได้ทำหน้าที่ให้บริษัทครบ 5 ปี ผู้ถือหุ้นควรตั้งข้อสังเกตและดูว่าเหตุผลที่เปลี่ยนคืออะไร เหมาะสมหรือไม่

ในกรณีที่บริษัทมีบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม ถ้าเป็นไปได้ ควรใช้ผู้สอบบัญชีจากสำนักงานเดียวกัน เพราะจะช่วยให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบความน่าเชื่อถือของงบการเงินได้สะดวก บริษัทที่ไม่ได้ใช้สำนักงานเดียวกัน ก็ควรแจ้งเหตุผลให้กับผู้ถือหุ้น

ส่วนการพิจารณา**จำนวนเงินค่าสอบบัญชี**ว่าเหมาะสมหรือไม่นั้น ผู้ถือหุ้นควรเทียบค่าสอบบัญชีปีนี้กับที่บริษัทจ่ายเมื่อปีที่แล้ว หรือเทียบกับบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกัน

และเรื่องสุดท้าย ได้แก่ **การจ่ายเงินปันผล** สิ่งที่ผู้ถือหุ้นควรสนใจนอกเหนือจากเงินปันผลต่อหุ้นที่บริษัทจ่าย คือ ศึกษานโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัท และพิจารณาว่าบริษัทจ่ายเงินปันผลเป็นไปตามนโยบายที่ประกาศไว้หรือไม่ ในกรณีที่บริษัทจ่ายเงินปันผลแตกต่างไปจากนโยบายที่ประกาศไว้หรือไม่จ่ายเงินปันผล บริษัทมีเหตุผลอะไร เหมาะสมหรือไม่

วาระการประชุมที่กล่าวถึงไปทั้งหมด เป็นวาระที่ผู้ถือหุ้นต้องพิจารณาในการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี ซึ่งควรเป็นวาระการประชุมที่แยกจากกัน เมื่อผู้ถือหุ้นดูข้อมูลของบริษัทให้มาแล้วเห็นว่ายังไม่เพียงพอแก่การตัดสินใจ หรือมีข้อสงสัย ท่านควรจะจดประเด็นที่ต้องการถาม เพื่อเตรียมถามในที่ประชุมผู้ถือหุ้น หรือถามไปที่บริษัทก่อนวันประชุมโดยผ่านช่องทางที่บริษัทจัดไว้ให้

ถึงตรงนี้แล้ว ผู้ถือหุ้นคงพร้อมที่จะเข้าร่วมประชุมเพื่อใช้สิทธิของท่านในวันประชุม ซึ่งในตอนหน้า จะนำบรรยากาศของวันประชุมเมื่อปีก่อนๆ มาแนะนำ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นเตรียมตัวสำหรับปีที่ใกล้เข้ามาแล้ว

หากท่านมีข้อเสนอแนะหรือข้อซักถาม โปรดติดต่อ ศูนย์พัฒนาการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ cgcenter@set.or.th

คู่มือผู้ถือหุ้นตอนที่ 6

ผู้ถือหุ้นควรปฏิบัติอย่างไรเมื่อเข้าประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อใช้สิทธิออกเสียง (1)

ช่วงเดือนมีนาคมจนถึงปลายเดือนเมษายน บริษัทจดทะเบียนจะทยอยจัดประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี การเตรียมตัวศึกษาข้อมูลในหนังสือนัดประชุมคงช่วยให้ผู้ถือหุ้นพร้อมที่จะไปประชุมแล้ว เชื่อว่าคณะกรรมการของบริษัทเอง ก็ยินดีที่จะพบท่านเช่นกัน เพื่อรายงานการทำงานที่ในปีที่ผ่านมา

แต่ก่อนที่จะเดินทางไปเข้าร่วมประชุม ขอให้ผู้ถือหุ้นศึกษาระเบียบเกี่ยวกับการประชุมและเอกสารหลักฐานที่บริษัทกำหนดให้ท่านต้องนำไปใช้แสดงตัวในการเข้าร่วมประชุมเสียก่อน จะได้ไม่มีข้อผิดพลาดที่อาจทำให้ไม่ได้เข้าร่วมประชุม และควรศึกษาแผนที่และเส้นทางในการเดินทางไปยังสถานที่ประชุมด้วย จะได้ไปเข้าร่วมประชุมได้ตามกำหนดเวลา

การที่บริษัทจะขอเอกสารแสดงตัว ไม่ใช่ว่าจะกีดกันไม่ให้เข้าประชุม แต่บริษัทจะดูว่าท่านเป็นผู้ถือหุ้นหรือผู้รับมอบฉันทะจริงๆ หรือไม่ เอกสารแสดงตัวที่ส่วนใหญ่จะขอคือ บัตรประชาชนหรือหนังสือเดินทาง (กรณีเป็นชาวต่างประเทศ) ส่วนผู้ถือหุ้นที่เป็นนิติบุคคล บริษัทก็จะบอกไว้ในหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้น สำหรับผู้ไปประชุมที่เป็นตัวแทนอย่าลืมนำหนังสือมอบฉันทะไปด้วย

จำนวนเสียงที่ต้องใช้ในการลงมติแต่ละวาระ ก็เป็นระเบียบอีกเรื่องหนึ่งที่ผู้ถือหุ้นควรทราบ เพราะบางวาระไม่ได้อนุมัติด้วยเสียงข้างมาก แต่ต้องได้รับคะแนนเสียงอนุมัติตามที่กฎหมายกำหนด เช่น การอนุมัติค่าตอบแทนกรรมการ ถ้าข้อบังคับของบริษัทมีได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ต้องอนุมัติด้วยคะแนนเสียง $2/3$ ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุม หรือในกรณีที่บริษัทมีการขายหรือโอนกิจการของบริษัททั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่บุคคลอื่น ต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า $3/4$ ของจำนวนผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียง เป็นต้น โดยปกติ ประธานในที่ประชุมจะแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบก่อนเริ่มการประชุมหรือเมื่อถึงวาระนั้นๆ หากผู้ถือหุ้นยังมีข้อสงสัยหรือไม่แน่ใจ ก็ควรซักถาม

ผู้ถือหุ้นควรเผื่อเวลาสำหรับการลงทะเบียน โดยไปถึงสถานที่ประชุมก่อนเวลาเริ่มการประชุมประมาณ 1-2 ชั่วโมง การเปิดให้ลงทะเบียนก่อนประชุมเป็นประโยชน์ต่อบริษัทและผู้ถือหุ้น เพราะจะได้เริ่มประชุมตรงตามเวลา และผู้ถือหุ้นจะได้เข้าร่วมประชุมทันตั้งแต่วาระแรก

บริษัทโดยส่วนใหญ่มักจัดประชุม ณ สถานที่ที่ไม่ไกลจากใจกลางเมืองที่ผู้ถือหุ้นสามารถเดินทางได้โดยสะดวก แต่ก็มีหลายบริษัทจำเป็นต้องจัดประชุม ณ ที่ทำการของบริษัท ซึ่งอาจจะอยู่ในชอยล์หรืออยู่ต่างจังหวัด บริษัทเหล่านี้มักจะอำนวยความสะดวกให้กับผู้ถือหุ้นด้วยการจัดรถรับส่ง ณ จุด เชื่อมต่อสำคัญๆ เช่น จัดรถรับส่งจากต้นซอยหรือสถานีรถไฟไปสถานที่ประชุม และเมื่อจัดประชุม ณ ที่ทำการแล้ว หลายบริษัทแถมท้ายด้วยการพาผู้ถือหุ้นไปเยี่ยมชมกิจการด้วยเลย

ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งบอกว่า "ถือว่าบริษัทอำนวยความสะดวกให้อย่างดี เพราะจากปากซอยเข้าไปไม่ใช่ใกล้ๆ แสดงให้เห็นว่าบริษัทให้ความสำคัญรายละเอียดจริงๆ แถมพามาบริษัทอีก เราก็ศึกษาข้อมูลของบริษัทมานาน แต่ยังไม่เคยเห็นของจริง ทำให้ได้เปิดหูเปิดตา และเข้าใจการทำธุรกิจของบริษัทมากขึ้น"

ในการประชุมผู้ถือหุ้นที่ผ่านๆ มา ประธานกรรมการจะทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม มีบางบริษัทเท่านั้นที่ประธานกรรมการไม่อยู่ รองประธานกรรมการหรือบุคคลที่ผู้ถือหุ้นที่มาประชุมร่วมกันเลือก จะเป็นประธานในที่ประชุมแทน

เมื่อถึงเวลาเริ่มประชุม ประธานในที่ประชุมจะแจ้งว่ามีผู้ถือหุ้นที่มาเข้าร่วมประชุมด้วยตนเองและมอบฉันทะเท่าไร และถือหุ้นรวมกันทั้งหมดเท่าไร หากครบองค์ประชุม ประธานก็จะเริ่มเปิดประชุมได้ ซึ่งตามกฎหมายกำหนดให้องค์ประชุมของการประชุมผู้ถือหุ้น ต้องมีผู้ถือหุ้นและผู้รับมอบฉันทะจากผู้ถือหุ้นมาประชุมไม่น้อยกว่า 25 คน และต้องมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่า $1/3$ ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด

ยังไม่จบ โปรดติดตามบรรยากาศการประชุมผู้ถือหุ้นในแต่ละวาระต่อไปในตอนหน้า

หากท่านมีข้อเสนอแนะหรือข้อซักถาม โปรดติดต่อ ศูนย์พัฒนาการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ cgcenter@set.or.th

คู่มือผู้ถือหุ้นตอนที่ 7

ผู้ถือหุ้นควรปฏิบัติอย่างไรเมื่อเข้าประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อใช้สิทธิออกเสียง (2)

ในปีที่ผ่านมา บรยากาศการประชุมผู้ถือหุ้นมักมีลักษณะที่เป็นทางการ แต่ก็มีหลายบริษัทที่การเข้าร่วมประชุมและมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ของผู้ถือหุ้นช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในการประชุมได้ วันนี้จะนำบรรยากาศบางส่วนมาเล่าเพื่อให้ผู้ถือหุ้นเห็นภาพว่า ในการเข้าประชุมควรปฏิบัติอย่างไร

ตลาดหลักทรัพย์ฯ มักจะกล่าวเสมอว่า การประชุมผู้ถือหุ้นเป็นโอกาสที่คณะกรรมการซึ่งเป็นตัวแทนของท่านในการกำกับดูแลบริษัทจะได้รายงานผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมาให้ท่านทราบ กรรมการของบริษัทหนึ่งบอกว่า “กรรมการทุกคนยินดีจะเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นอยู่แล้ว เพราะถือเป็นหน้าที่และโอกาสที่ดีที่มีเพียงปีละครั้งเท่านั้น”

ประธานในที่ประชุมสามารถสร้างบรรยากาศที่ดีด้วยการแนะนำกรรมการที่เข้าร่วมประชุมที่ละท่าน เพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้รู้จักตัวจริงของกรรมการ ในกรณีที่กรรมการไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ครบทุกท่าน อย่างน้อยก็จะมี ประธานกรรมการ กรรมการผู้จัดการ ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ ประธานคณะกรรมการสรรหา และประธานคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน มาประชุมเพื่อชี้แจงและตอบคำถามกับผู้ถือหุ้น หลายบริษัทจะจัดให้กรรมการมานั่งแสดงตัวพร้อมกันหน้าห้องประชุม เพราะสะดวกต่อการแนะนำตัวและการพูดคุยกับผู้ถือหุ้น

หลังจากแนะนำกรรมการแล้ว ประธานในที่ประชุมจะแจ้งวิธีการลงคะแนนเสียง บางบริษัทก็แจ้งไว้ในหนังสือเชิญประชุมและมาชี้แจงอีกครั้งในที่ประชุม วาระที่สำคัญ เช่น การแต่งตั้งกรรมการ บริษัทก็จะใช้บัตรลงคะแนน เพื่อเป็นหลักฐานที่สามารถเก็บไว้ตรวจสอบได้ ผู้ถือหุ้นอาจได้รับบัตรลงคะแนนตั้งแต่จุดลงทะเบียน หรือหลังจากที่ประธานในที่ประชุมอธิบายวิธีการลงคะแนนเสร็จ

การดำเนินการประชุมของประธานจะเป็นไปตามลำดับวาระที่อยู่ในหนังสือเชิญประชุม โดยประธานจะอธิบายสาระสำคัญของแต่ละวาระ หรือให้ผู้เกี่ยวข้อง เช่น กรรมการผู้จัดการ เป็นผู้อธิบาย หากข้อมูลที่มีการชี้แจงยังไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจหรือยังไม่สามารถตอบคำถามที่ผู้ถือหุ้นมี ผู้ถือหุ้นก็จะถือโอกาสนี้ซักถามเพิ่มเติมจนมีข้อมูลเพียงพอต่อการตัดสินใจก่อนลงมติ แต่ทั้งนี้ **ผู้ถือหุ้นควรซักถามประเด็นที่สงสัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวาระการประชุมอย่างมีเหตุผล ตรงประเด็น ปฏิบัติตามกรอบกติกาในการประชุม และเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นอื่นได้ซักถามด้วย**

หากบริษัทไม่ได้ประชุมตามลำดับวาระที่แจ้งไว้ หรือมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลอย่างมีนัยสำคัญจากที่ได้แจ้งไว้ หรือเพิ่มวาระที่ไม่ได้แจ้งให้ทราบล่วงหน้าและเป็นวาระสำคัญที่ต้องใช้เวลาพอสมควรในการศึกษาข้อมูลก่อนตัดสินใจ ผู้ถือหุ้นควรคัดค้าน เพราะผู้ถือหุ้นทุกคนทั้งที่มาประชุมเองหรือมอบฉันทะควรมีโอกาสได้ศึกษาข้อมูลอย่างถี่ถ้วนก่อน

ผู้ถือหุ้นควรใช้ดุลยพินิจในการลงคะแนนเสียงตามที่เห็นสมควรอย่างเต็มที่ ไม่ต้องกลัวว่าเสียงของท่านจะเป็นเสียงส่วนน้อยและจะไม่สามารถชนะเสียงส่วนใหญ่ได้ แต่ก็ไม่ควรคัดค้านอย่างไร้เหตุผล เพราะจะเป็นการก่อกวนการประชุม ซึ่งอาจทำให้เกิดบรรยากาศที่ไม่ดี

เมื่อที่ประชุมลงคะแนนแล้ว ประธานในที่ประชุมจะประกาศผลการนับคะแนนเสียงในแต่ละวาระให้ที่ประชุมทราบ โดยแยกเป็นจำนวนหุ้นที่ลงคะแนนเสียงเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และงดออกเสียง ผู้ถือหุ้นจึงควรติดตามผลการลงคะแนนเสียงในแต่ละวาระด้วย ว่าเป็นอย่างไร โปร่งใสหรือไม่ บางบริษัทจัดให้มีผู้ที่มีความเป็นอิสระ เช่น กรรมการอิสระ ผู้สอบบัญชีภายนอก เป็นต้น หรือให้ผู้ถือหุ้นเลือกผู้แทนมาเป็นพยานในการนับคะแนนด้วย

คู่มือผู้ถือหุ้นยังไม่จบ แม้ว่าการประชุมจะสิ้นสุดลง ภาระหน้าที่ของผู้ถือหุ้นยังมีอีก มาติดตามต่อในตอนหน้าว่าเจ้าของกิจการที่ตั้นั้นควรทำอะไรเพิ่มเติมอีกบ้าง

หากท่านมีข้อเสนอแนะหรือข้อซักถาม โปรดติดต่อ ศูนย์พัฒนาการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ cgcenter@set.or.th

คู่มือผู้ถือหุ้น ตอนที่ 8

ผู้ถือหุ้นยังต้องทำอะไรบ้างหรือไม่หลังจากประชุมผู้ถือหุ้นแล้ว

เจ้าของกิจการที่ดีไม่ได้มีหน้าที่เพียงเข้าประชุมผู้ถือหุ้นเท่านั้น หลังจากการประชุมผู้ถือหุ้นเสร็จสิ้น ผู้ถือหุ้นควรติดตามมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นและรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นด้วย

บริษัทจดทะเบียนจะต้องแจ้งมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้แก่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อเผยแพร่ให้ผู้ลงทุนทราบทันทีที่การประชุมเสร็จสิ้น หรือภายใน 9.00 น. ของวันทำการถัดไป ซึ่งส่วนใหญ่บริษัทมักแจ้งมติของแต่ละวาระโดยสรุปสั้นๆ และไม่ได้ระบุรายละเอียด เนื่องจากบริษัทอาจจะมีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องของคะแนนเสียงที่ได้นับไปแล้ว ในที่ประชุมให้แน่ใจอีกครั้งหนึ่ง

เช่น วาระการรับรองงบการเงิน บริษัทมักจะแจ้งมติว่า ที่ประชุมมีมติรับรองงบการเงิน ส่วนวาระการแต่งตั้งกรรมการ ก็จะแจ้งว่า ที่ประชุมมีมติแต่งตั้ง นาย ก นาย ข และ นาย ค เป็นกรรมการ วาระการจ่ายค่าตอบแทนแก่กรรมการ จะแจ้งว่า ที่ประชุมมีมติอนุมัติเกินสองในสามให้จ่ายค่าตอบแทนแก่กรรมการตามที่บริษัทเสนอ เป็นต้น

สำหรับการติดตามผลการประชุมโดยละเอียดจากรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นนั้น ผู้ถือหุ้นควรดูจาก Website ของบริษัทหลังจากประชุมแล้วประมาณ 14 วัน เพราะ พ.ร.บ.บริษัทมหาชน กำหนดให้คณะกรรมการบริษัทต้องจัดทำรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นให้เสร็จภายใน 14 วัน และตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็กำหนดให้บริษัทต้องจัดส่งรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ภายใน 14 วันหลังวันประชุม เช่นกัน

รายงานการประชุมไม่ควรมีแต่เพียงข้อมูลวัน เวลา สถานที่ประชุม เวลาเริ่มและเลิกประชุม วาระการประชุม และผลการลงมติในแต่ละวาระ **รายงานการประชุมที่ดีต้องมีสาระสำคัญอื่นด้วย** ได้แก่ 1) รายชื่อกรรมการที่เข้าร่วมประชุม 2) วิธีการลงคะแนนเสียงที่ใช้ 3) จำนวนเสียงที่ต้องใช้ในแต่ละวาระ 4) ข้อมูลที่เสนอให้ผู้ถือหุ้นพิจารณาในแต่ละวาระโดยสรุป 5) ประเด็นคำถาม ประเด็นอภิปราย หรือข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็นจากผู้ถือหุ้น รวมทั้งคำชี้แจงจากบริษัทโดยสรุป 6) มีผู้ไม่มีสิทธิออกเสียงในวาระใดหรือไม่ 7) มีผู้ที่เป็นอิสระหรือผู้ถือหุ้นรายย่อยเป็นพยานในการนับคะแนนเสียงหรือไม่ และ 8) ผลการลงคะแนนเสียงในแต่ละวาระว่ามีคะแนนเสียงเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรือออกเสียงเป็นจำนวนเท่าไร

ผู้ถือหุ้นไม่ควรรอที่จะอ่านรายงานการประชุมเมื่อจะต้องไปรับรองในการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งถัดไป เพราะบางบริษัทอาจจัดประชุมอีกครั้งในปีหน้า ซึ่งท่านอาจจะจำเรื่องที่พิจารณาไปไม่ได้แล้ว เหตุผลอีกประการหนึ่ง คือ เมื่ออ่านรายงานการประชุมทันทีหลังประชุมแล้วพบว่า มีข้อมูลไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ท่านก็จะสามารถทักท้วงได้โดยเร็ว บริษัทเองก็จะได้รับไปดำเนินการแก้ไขได้เลย **ผู้ถือหุ้นเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญต่อการช่วยบริษัทตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลได้**

ผู้ถือหุ้นบางรายที่ซักถามหรือแสดงความคิดเห็น อาจจะต้องการให้บริษัทบันทึกชื่อของตนลงในรายงานประชุมด้วย ในฐานะที่ทำหน้าที่เป็นเจ้าของบริษัทคนหนึ่ง แต่บางคนก็ไม่ชอบให้บันทึกชื่อ รายงานการประชุมของแต่ละบริษัทในปัจจุบันจึงมีทั้งที่บันทึกและไม่ได้บันทึกชื่อผู้ถือหุ้นซึ่งแสดงบทบาทในที่ประชุม

ภาระหน้าที่ในการเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีก็คงเสร็จสิ้นลงแล้ว แต่ภาระหน้าที่ในฐานะเจ้าของบริษัทยังมีอยู่ตลอดเวลา เพราะท่านจะต้องติดตามข่าวสารและความเคลื่อนไหวของบริษัทไปจนกว่าจะเลิกถือหุ้นของบริษัท หากตลาดหลักทรัพย์ฯ มีข้อมูลอะไรที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ ก็จะนำมาฝากผู้ถือหุ้นในโอกาสต่อไป

ก่อนจากกัน มีคำถามให้ร่วมสนุก โดย 5 ท่านแรกที่ส่งคำตอบที่ถูกต้องมาที่ ศูนย์พัฒนาการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือที่ cgcenter@set.or.th ก็จะได้รับของขวัญเล็กๆน้อยๆ เป็นที่ระลึก

คำถาม คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมักจัดประชุมผู้ถือหุ้นในเดือนใดมากที่สุด ?